

17

Yttrande över motion
2020:40 av Victor Harju
(S) m.fl. (S) om Patienter
som experter i kris.

VKN 2020-0169

Vårdens kunskapsstyrningsnämnd
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Kansli
Vanessa Joseph Johansson

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2020-12-21

VKN 2020-0169

Vårdens
kunskapsstyrningsnämnd

Yttrande över motion 2020:40 av Victor Harju m.fl. (S) om Patienter som experter i kris.

Ärendebeskrivning

Regionstyrelsen har begärt att vårdens kunskapsstyrningsnämnd ska yttra sig över motion 2020:40. I motionen föreslår Victor Harju m.fl. (S) att ge hälso- och sjukvårdsnämnden i uppdrag att ta fram en modell för patientmedverkan även i kris.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande
Motion 2020:40 av Victor Harju (S) m.fl. (S)

Förslag till beslut

Vårdens kunskapsstyrningsnämnd beslutar följande:

Tjänsteutlåtande över motion 2020:40 överlämnas till regionstyrelsen som nämndens yttrande.

Förvaltningens motivering till förslaget

Bakgrund

Victor Harju m.fl. (S) har i motion 2020:40 föreslagit att ge hälso- och sjukvårdsnämnden i uppdrag att ta fram en modell för patientmedverkan och dialog med patientorganisationer i förändringar av vården också i en kris.

Överväganden

Förvaltningen instämmer med motionärerna vad gäller vikten av samverkan med aktuella patientorganisationer. Hälso- och sjukvårdsförvaltningen har i normalläget samverkansmöten med patientorganisationerna minst 5 gånger per år och det finns även möjlighet

till att inrätta särskilda arbetsgrupper vid behov. De patientorganisationer som är representerade i samverkan är PRO, RPG, SPF Seniorerna, SKPF Pensionärerna, Funktionsrätt, DHR samt SRF. Samverkansavtalen mellan förvaltningen och patientorganisationerna avser samverkan inför beslut i hälso- och sjukvårdsnämnden (HSN). I de fall förvaltningen gör bedömningen att ärenden som behandlas av vårdens kunskapsstyrningsnämnd bör samverkas med patientorganisationerna kan samma struktur och modell som för HSN användas.

De styrande dokument som är tillämpbara för förvaltningens arbete vid kris reglerar inte samverkan med patientorganisationer. Förvaltningen utgår därför från gällande lagstiftning och rådande riktlinjer.

Regioner ska planera för samverkan vid allvarliga händelser. Vad gäller samverkan vid allvarliga händelser är de allmänna råden från Socialstyrelsen följande:

”Planeringen av samverkan i det egna landstinget bör genomföras med representanter för landstingsledningen, sjukhusens ledning, primärvården, ambulanssjukvården, smittskyddsläkaren och larmcentralerna. Även ansvariga för kommunikation, service och tekniska funktioner bör delta.

Planeringen av samverkan med andra aktörer på lokal, regional och nationell nivå kan vara aktuell med t.ex. kommuner, andra landsting, kommunal och statlig räddningstjänst, regionala polismyndigheter och statliga förvaltningsmyndigheter samt frivilligorganisationer.”

5 kap. 5 § (SOSFS 2013:22)

De allmänna rekommendationerna innefattar således inte samverkan med patientorganisationer. För att förhindra smittspridning så ställdes två samverkansmöten in under våren. Samverkan med patientorganisationerna återupptogs under hösten enligt ordinarie schema och rutiner för digital samverkan byggdes upp. Dessa rutiner innebär att förvaltningen är bättre förberedd för att hantera samverkan i fall av kris eller extraordinär händelse framöver.

Med anledning av ovanstående beskrivning och de effektiviseringsåtgärder som åligger förvaltningen är bedömningen en modell för patientmedverkan även i kris inte bör prioriteras.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget bedöms ha oförändrade ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för patientsäkerhet

Förslaget bedöms ha oförändrade konsekvenser för patientsäkerheten.

Konsekvenser för jämlik och jämställd vård

Förslaget bedöms ha oförändrade konsekvenser för jämlik och jämställd vård.

Miljökonsekvenser

Förslaget bedöms ha oförändrade konsekvenser för miljön.

Administrativa konsekvenser

Förslaget bedöms ha oförändrade administrativa konsekvenser eftersom befintlig modell och struktur för samverkan med patientorganisationerna används även vid kris.

Magnus Thyberg
Avdelningschef

Margareta Tufvesson
Avdelningschef

Beslutet ska skickas till
Regionstyrelsen

Godkänd av Magnus Thyberg, 2020-12-21

Patienter som experter i kris

Vi är ännu inte ur coronakrisen. Covid-19 kommer att påverka vårt samhälle i allmänhet och hälso- och sjukvården i synnerhet under en mycket lång tid framöver. Region Stockholm och våra verksamheter ställde om fort och många medarbetare har verkligen arbetat för att göra sitt bästa i en mycket svår situation med många osäkerhetsfaktorer.

En brist som framkommit och som inte hunnits med eller prioriterades i liten utsträckning var patienternas och patientorganisationernas röst i besluten. Detta inte av ovilja utan för att rutiner för detta inte funnits på plats. I utredningen om God och nära vård pekas personcentrerad vård ut som avgörande i omställningen av den svenska hälso- och sjukvården, det behöver inkorporeras tydligare i regionernas beslutsfattande.

Patienterna kommer att förvänta sig allt mer inflytande över sin vård framöver. Medverkan och inblandning av patienter i sin vård – och i förutsättningarna för sin vård kommer att bli allt viktigare framöver. Dialogen med patienterna och deras perspektiv behöver säkerställas även i kris. Patienterna, särskilt kronikerna, blir i allt större utsträckning experter på sin egen sjukdom och har många gånger stor insikt i sina vårdbehov. Särskilt måste dialogen med patientorganisationerna prioriteras.

I en kris kommer såklart förutsättningarna alltid att se annorlunda ut än i ett normalläge. En av den svenska hälso- och sjukvårdens stora styrkor är de många starka patientorganisationerna och sammanslutningarna, detta behöver vi dra mer nytta av i utformningen av vård efter behov – också i tider av kris.

I Coronakrisen har många vårdbesök satts på vänt, besöksförbud införts och stora begränsningar i det som annars hade setts som självklart. Mycket har löst med digitala lösningar, många vårdgivare har hittat bra och kreativa lösningar. Men kanske hade det gått att göra fler lösningar för bättre vård om patientperspektivet hade funnits närmare besluten.

Patientperspektivet och personcentrerad vård behöver värnas både hos respektive vårdgivare, men också i de centrala beslutsprocesser som påverkar möjligheten till vård och utformningen av vård. Dialogen med inte minst patientorganisationerna är avgörande.

Denna motion syftar inte minst till att lyfta dialogen med länets multisjuka och kroniker som har många vårdbesök och vårdkontakter.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår Socialdemokraterna att fullmäktige beslutar:

Att ge hälso- och sjukvårdsnämnden i uppdrag att ta fram en modell för patientmedverkan och dialog med patientorganisationer i förändringar av vården också i en kris.

Victor Harju (S)

Lars Bryntesson (S)

Petra Larsson (S)